



## “Engagement Thailand”

ศ.ดร.วิจิตร ศรีสอาน

ประธานกรรมการอำนวยการ  
Engagement Thailand

มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรทุกกิจ ที่มีพันธกิจหลายด้าน อาทิ การสอน การวิจัย บริการทางวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และการปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี เป็นพันธกิจที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน แม้มหาวิทยาลัยจะต้องทำพันธกิจทุกด้าน แต่ก็อาจทำบางด้านมากกว่าบางด้าน ตามความพร้อมความถนัดและความสนับสนุนจากหน่วยงานและบุคคลภายนอก โดยทั่วไปมหาวิทยาลัยมักจะเน้นเรื่องการสอนและการวิจัยเป็นพันธกิจหลักโดยไม่ละทิ้งพันธกิจอื่น

พันธกิจด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นพันธกิจที่เพิ่มขึ้นจากการสอนและการวิจัย เมื่อมีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ (State University) ประเภท Land Grant University ในสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1862 (พ.ศ.2405) เรียกพันธกิจนี้ว่า “การบริการชุมชน” (Community Service) ทำให้มหาวิทยาลัยต่างๆ ในสหรัฐอเมริกา และในสวนอื่นของประชาคมโลกรับพันธกิจนี้เป็นพันธกิจหลักตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

การเรียกขานพันธกิจนี้ของมหาวิทยาลัยมีหลายชื่อ อาทิ การบริการชุมชน (Community Service) การบริการทางวิชาการแก่สังคม (Social Service) และในระยะสามทศวรรษที่ผ่านมา มักนิยมใช้ชื่อว่า “University Service Responsibility” หรือ USR ในความหมายว่า “ความรับผิดชอบการใช้บริการของมหาวิทยาลัยต่อสังคม” พร้อมกับการตื่นตัวของภาคธุรกิจเอกชนที่นิยมทำ “Corporate Service responsibility” หรือ CSR กกับการเกิดองค์การที่มีชื่อของรัฐหรือ NGO เพื่อให้บริการแก่สังคมด้านต่างๆ เป็นส่วนของการพัฒนาสังคม

มหาวิทยาลัยในประเทศออสเตรเลีย เดิมเรียกพันธกิจด้านนี้ว่า เป็นการบริการชุมชนในลักษณะพันธกิจสัมพันธ์ ทำนองเดียวกันกับที่ใช้อยู่ในมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา จนกระทั่งเมื่อ 2 ปีที่แล้ว (ค.ศ.2012) มหาวิทยาลัยที่เป็นสมาชิกของ Australian University Community Engagement Alliance (AUCEA) ได้มีมติให้เปลี่ยนชื่อสมาคมดังกล่าวเป็น “พันธกิจสัมพันธ์ออสเตรเลีย” (Engagement Australia) เนื่องจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ในออสเตรเลียได้เน้นให้มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรที่ทำกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) มากยิ่งขึ้นโดย “การร่วมคิดร่วมทำ เกิดประโยชน์ร่วมกันใช้ความรู้ ความชำนาญที่มีและมีผลกระทบที่ดีต่อสังคม” ในลักษณะพันธกิจสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรในชุมชนและท้องถิ่น ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรสาธารณประโยชน์ ธุรกิจและอุตสาหกรรม รวมทั้งพันธกิจสัมพันธ์ระหว่างพันธกิจของมหาวิทยาลัยด้านต่างๆ



*Engagement Australia is promoting a common view of “engagement” as ... ‘the cultivation of relationships that lead to productive partnerships which yield mutually beneficial outcomes to universities and their partners through the application and utilisation of university resources including staff, students, infrastructure and knowledge and across the breadth of university activities including Research, Education and Service.*



*Professor Pierre Viljoen,  
Chair, Engagement Australia*



ในการทำ Engagement กับหน่วยงานและบุคคลภายนอกกว้างขวาง  
ขึ้น รวมทั้ง การมีพันธกิจสัมพันธ์กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ

สถาบันคลังสมองของชาติได้จัดให้คณะผู้บริหารและคณาจารย์  
จากมหาวิทยาลัยไทยไปร่วมประชุมประจำปีของ Engagement  
Australia และดูงานเพิ่มเติมในมหาวิทยาลัยต่างๆ ในรัฐวิกตอเรีย  
เมื่อเดือนกรกฎาคม 2556 คณะผู้ไปประชุมและดูงานมีความเห็น  
ร่วมกันว่า แม้มหาวิทยาลัยในประเทศไทยจะได้มีการกิจด้านนี้มา  
ตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง แต่การดำเนินการยังจำกัด น่าจะขยายแนวคิดและ  
ขอบเขตของ “การบริการ” (Service) ให้เป็น “พันธกิจสัมพันธ์”  
(Engagement) ตามแนวคิดและแนวทางที่ทำในมหาวิทยาลัยใน  
ประเทศออสเตรเลีย จึงได้เสนอให้สถาบันคลังสมองของชาติ จัดให้มี  
คณะผู้เริ่มการจัดตั้งเครือข่าย Engagement Thailand ขึ้น เป็นการ  
นำร่อง และจะมีพิธีเปิดเครือข่ายในวันที่ 16 พฤษภาคม 2557 เวลา  
13.30 น. เป็นต้นไป ณ ศูนย์ประชุม Impact เมืองทองธานี โดยมี

วัตถุประสงค์:

1. เพื่อแนะนำ Engagement Thailand และสถาบันสมาชิก
2. เพื่อร่วมกันกำหนดกรอบและแนวทางการดำเนินงานของ  
Engagement Thailand ในช่วง 3 ปี ต่อเนื่องจากการ  
ก่อตั้งเครือข่าย
3. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานของ Engagement  
Australia และความสัมพันธ์กับ Engagement Thailand

การเปิดตัวเครือข่ายครั้งนี้ เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกของ  
เครือข่าย Engagement Thailand ได้ร่วมกันกำหนดทิศทาง  
การดำเนินงานของเครือข่ายและของสถาบันสมาชิกต่อไปในอนาคต  
รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันเพื่อผลักดันให้พันธกิจสัมพันธ์  
ด้าน Engagement เจริญก้าวหน้าและเกิดผลดีต่อสังคมไทย  
ตามเจตนารมณ์ของการจัดการกิจเพื่อสังคมต่อไป

# University Engagement คืออะไร



## Engagement Thailand ได้กำหนดความหมายของ “University Engagement” ไว้ดังนี้

การทำงานเชิงวิชาการร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม ในพันธกิจหลักทุกด้านของมหาวิทยาลัย บนหลักการพื้นฐาน 4 ประการ ได้แก่ 1) ร่วมคิดร่วมทำแบบหุ้นส่วน (Partnership) 2) เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (Mutual benefit) 3) มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน (Scholarship) และ 4) เกิดผลกระทบต่อสังคมที่ประเมินได้ (Social impact) โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- มหาวิทยาลัยรับรู้และยอมรับคุณค่า (values) วัฒนธรรม (culture) ความรู้และทักษะ (knowledge and skills) ของสังคม และทำงานที่เกิดประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่ายร่วมกัน
- มหาวิทยาลัยต้องกำหนดเรื่องพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคมไว้ในระบบกำกับดูแล นโยบายและแผนการดำเนินการ งบประมาณ หลักสูตร รวมถึงวิถีชีวิตในมหาวิทยาลัย
- ในการทำวิจัยร่วมกันนั้น ต้องร่วมกันพัฒนาโจทย์และวิธีการที่ครอบคลุมทั้งในเชิงวิชาการและประเด็นของสังคม

- ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนนั้น ต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายในการเรียนรู้ของนักศึกษา และต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคม
- มหาวิทยาลัยและสังคมทำงานร่วมกันในการติดตามความร่วมมือ วัตถุประสงค์ ประเมินผลลัพธ์ และปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมที่ทำร่วมกัน
- เป้าหมายสำคัญคือ การเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทางที่ดีขึ้น และสร้าง engaged citizens ซึ่งรวมถึงนักศึกษาด้านจิต และบุคลากรของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ สังคม หมายถึง กลุ่มบุคคลที่อาจเชื่อมโยงกับชุมชนทั้งในมิติของพื้นที่ ความสนใจร่วมกัน อัตลักษณ์ สถานที่ทำงาน ชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงกันทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ หรืออยู่ในภาคส่วนเดียวกัน ชุมชนนักปฏิบัติ ชุมชนที่มีความสนใจร่วมกัน โดยไม่มีข้อจำกัดทั้งในเชิงพื้นที่ ภูมิภาค และประเทศ รวมถึงภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม สมาคมวิชาชีพ โรงเรียน รัฐบาล ศิษย์เก่า และชุมชนพื้นเมือง เป็นต้น

# ระบบและกลไก มหาวิทยาลัยเพื่อสังคม

## อัตรดัดดัดโมเดล

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อุดมศึกษา ร่วมสร้างประเทศไทยนำอยู่ภายใต้โครงการ 1 มหาวิทยาลัย 1 จังหวัด เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งองค์กรส่วนท้องถิ่นในการวางแผน พัฒนา และแก้ไขปัญหาของชุมชน เป็นการบูรณาการองค์ความรู้เทคโนโลยี นวัตกรรมสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคม ให้เหมาะสมกับบริบทเชิงพื้นที่

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จึงได้มีนโยบายสนับสนุนอาจารย์ และบุคลากรให้ปฏิบัติงานแบบบูรณาการพันธกิจทั้งด้านการสอน วิจัย บริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรม องค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อท้องถิ่น ทำงาน ด้วยจิตวิญญาณโดยร่วมกับองค์กรภาคีทั้งภายในและภายนอกที่มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง

ในช่วงก่อนปี 2540 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ได้รับทุนวิจัย เชิงกลยุทธ์เพื่อประเมินสถานภาพองค์ความรู้และพัฒนาชุดโจทย์ วิจัยที่สนองต่อเป้าหมายวิสัยทัศน์การพัฒนาพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ทำให้เกิดเครือข่าย ระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคีทุกภาคส่วนอย่างเป็นรูปธรรมเป็น จุดเริ่มให้มีการสานต่อการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ ของชุมชนท้องถิ่นขึ้น

ปี 2551-2554 มหาวิทยาลัยได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย เพื่อ ดำเนินโครงการพัฒนาตำบลสุขภาวะและจังหวัดนำอยู่จากสำนักงาน กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จากการออกแบบ การทำงานร่วมกันแบบกัลยาณมิตร ทำให้เกิดการสร้างกลไกเชิงระบบ ที่เชื่อมงานประกันคุณภาพองค์กรกับการพัฒนาพื้นที่ เป็นการลด ช่องว่างที่เคยขาดการเชื่อมต่อสิ่งดีๆ จากประสบการณ์ครุ่นเก่าให้ มีการสานพลังจากทุกคณะร่วมกับองค์กรภาคี ช่วยกันสานเครือข่าย



ดร.ธนวัฒน์ จอมประเสริฐ

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา  
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

สิ่งดีๆ เข้าด้วยกันให้เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน โดยมีการพัฒนากระบวนการคิด วิธีทำงาน เริ่มจากทีมงานที่มีจิตวิญญาณทำงานเพื่อชุมชน ส่งผลให้เกิดการสานพลังทำงานสู่เป้าหมายร่วมกันของพื้นที่ทั้งระดับ ตำบลและจังหวัด

ในขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยได้มีการพัฒนานวัตกรรม การบริหารจัดการงานวิจัยแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาพื้นที่โดย ความร่วมมือขององค์กรภาคีอย่างเป็นระบบ โดยให้สถาบันวิจัยและ พัฒนาเป็นหน่วยหลักในระดับมหาวิทยาลัย ส่วนในระดับคณะได้จัด ให้มีหน่วยจัดการงานวิจัยของคณะ หรือที่เรียกว่า **Research Management Unit (RMU)** ขึ้น เพื่อส่งเสริมการวิจัยและบริการ วิชาการของบุคลากร เชื่อมโยงงานวิจัยกับงานพัฒนาตำบลต้นแบบ สุขภาวะอย่างน้อยหน่วยละ 3 ตำบล โดยหน่วยจัดการงานวิจัยของ แต่ละคณะจะเชื่อมข้อมูลสถานการณ์ปัญหาจากพื้นที่ เพื่อการวิจัยและ ปฏิบัติพันธกิจขององค์กรแบบบูรณาการอย่างมีส่วนร่วมร่วมกับเครือข่าย องค์กรภาคี ผลการบริหารจัดการแบบบูรณาการช่วยให้เกิดการพัฒนา ตำบลสุขภาวะในช่วงแรก 30 ตำบล และขยายผลเต็มพื้นที่ทั้งจังหวัด เชื่อมโยงการทำงานจากเป้าหมายระดับตำบลสู่วิสัยทัศน์การพัฒนา ของจังหวัด โดยมีกลไกการบริหารจัดการที่เป็นระบบ เชื่อมงานประกัน คุณภาพขององค์กร มีการต่อยอดขยายผลและพัฒนาต่อเนื่อง นักศึกษาและอาจารย์ได้มีโอกาสใกล้ชิดกับชุมชนมากขึ้น เกิด ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดย “ใช้ห้องเรียนรู้ภาคทฤษฎี ใช้พื้นที่เป็นห้อง ปฏิบัติการ”



“มหาวิทยาลัยทุกสถาบันไม่สามารถดำรงอยู่ได้โดยปราศจากความร่วมมือจากชุมชน เพราะความร่วมมือดังกล่าวจะเป็นพลังสำคัญในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือนั้นเกิดจากปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนที่มีอย่างต่อเนื่อง”

## ประสบการณ์จากการทำงาน

หลังจากดำเนินงานได้ 2 ปีพบว่า การค้นหาโจทย์วิจัยในพื้นที่นั้นคนในชุมชนจะมีศักยภาพมากกว่าอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเพราะรู้บริบทของพื้นที่เป็นอย่างดี จึงได้มีการออกแบบและพัฒนาหน่วยจัดการความรู้และวิจัยชุมชนในระดับตำบล หรือที่เรียกว่า “**Tumbon Research Management Unit (TRMU)**” ขึ้น ภายใต้แนวคิดว่า “การสร้างความเข้มแข็งแก่หน่วยจัดการความรู้และวิจัยชุมชน (TRMU) จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้ด้วยตนเอง” โดยกำหนดกระบวนการพัฒนาหน่วยจัดการความรู้และวิจัยชุมชน (TRMU) ไว้ 3 กระบวนการ ได้แก่

1

กระบวนการสร้างความตระหนักและรับรู้ให้กับกลุ่มบุคคล 2 กลุ่ม คือ กลุ่มบุคคลภายในมหาวิทยาลัย และกลุ่มบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

2

กระบวนการติดต่อารุทางปัญญา กำหนดไว้ 3 ขั้นตอน คือ 1) คัดเลือกคณะหน่วยจัดการความรู้และวิจัยชุมชน (TRMU) ที่มีคุณลักษณะด้านอุทิศตน เสียสละ ไม่ลำเอียง และรู้อย่างลึกซึ้งถึงความเป็นไปในชุมชนเป็นอย่างดี 2) จัดฝึกอบรมให้แก่ TRMU จำนวน 4 ครั้งคือ ครั้งที่ 1 การพัฒนาความคิดเชิงระบบ ครั้งที่ 2 การสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงชุมชน (การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน) ครั้งที่ 3 การพัฒนาวิทยากรกระบวนการ และครั้งที่ 4 การพัฒนานักจัดการความรู้และวิจัยชุมชน 3) การสะท้อนผลและจัดการความรู้ เป็นการสร้างความตระหนักและการรับรู้ระดับพื้นที่โดย TRMU เป็นผู้จัดกิจกรรมดังกล่าว แล้วนำมาสะท้อนผลและจัดการความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง TRMU อื่นๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

3

กระบวนการใช้ข้อมูลในพื้นที่เพื่อการเปลี่ยนแปลงเป็นการค้นหาโจทย์วิจัยในพื้นที่ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและวิธีการที่หลากหลายตามบริบทของชุมชน มีนักวิชาการหรือภาคีเครือข่ายต่างๆเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆด้วย เช่น นักวิจัย เกษตรตำบล พัฒนาชุมชน องค์กรเอกชน เป็นต้น เมื่อได้สารสนเทศแล้วจึงวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้แล้วเรียงลำดับความสำคัญเป็นคลังข้อมูลสำหรับชุมชน หลังจากนั้นจึงประสานงานกับนักวิจัยที่สนใจเข้าร่วมกันพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาในพื้นที่ต่อไป

ตัวอย่างความสำเร็จที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น เช่น โครงการบริหารจัดการขยะของตำบลหาดสองแคว อำเภอดรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่เมื่อก่อนมีแต่ขยะปัจจุบันไม่มีแม้แต่ถังขยะให้ทิ้ง เพราะขยะมีมูลค่าและประโยชน์ อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ ปัญหากลิ่นเหม็นของข้าวและแมลงวัน จึงเกิดโครงการมหาวิทยาลัยว้าวขึ้น ที่สามารถนำข้าวว้าวมาสร้างมูลค่า ผลิตปุ๋ยลดต้นทุนการเกษตร และนำมาผลิตแก๊สหุงต้มสำหรับครัวเรือนเพิ่มคุณภาพชีวิตได้อีกด้วย เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป มหาวิทยาลัยทุกสถาบันไม่สามารถดำรงอยู่ได้โดยปราศจากความร่วมมือจากชุมชนเพราะความร่วมมือดังกล่าวจะเป็นพลังสำคัญในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือนั้นเกิดจากปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนที่มีอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรเพิ่มบทบาทของตนในการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อรับใช้สังคม ด้วยสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ดีกับท้องถิ่นซึ่งจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือกันพัฒนาท้องถิ่นให้เข้มแข็งยั่งยืนต่อไป





Community Engagement

# การบูรณะวิหาร พระเจ้าพันองค์

## วัดปงสนุก ลำปาง



รศ.ดร.วรลัญจก์ บุญยสุรัตน์

คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วิหารพระเจ้าพันองค์ แห่งวัดปงสนุก จังหวัดลำปาง เริ่มเป็นที่สนใจของผู้คนมากขึ้นหลังจากวิหารหลังนี้ได้รับรางวัลการอนุรักษ์อาคารจากโครงการ Architectural Heritage Conservation, Asia-Pacific Award ขององค์การ UNESCO ในปี 2552 ซึ่งเป็นปีที่ 6 ของการดำเนินโครงการ โดยได้รับการสนับสนุนจากคณะสงฆ์ ชุมชน ผู้มีจิตศรัทธา และองค์กรต่างๆ ที่ร่วมงานกันในหลากหลายรูปแบบ ทั้งร่างกาย แรงใจ การเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ การอำนวยความสะดวกด้านสถานที่ การเดินทาง การให้ยืมวัสดุ อุปกรณ์ การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ และที่สำคัญที่สุดคือ “การให้โอกาสในการทำงานร่วมกัน” ที่สามารถโน้มน้าวจิตใจของผู้คนจำนวนมากให้หันมาให้ความสนใจใน “ความต้องการอย่างแท้จริงของคนในท้องถิ่น” ที่อาจจะเริ่มต้นความต้องการเพียงคาง่ายๆ ว่า “ต้องการซ่อม” หากแต่คำว่า “การซ่อม” นั้น มีขอบเขตความหมาย ความเชื่อ นัยยะ รวมถึงบริบททางประวัติศาสตร์ สังคมของผู้คนและอาคาร ที่ต้องนำทุกแง่มุมมาคิดประมวล ก่อนที่จะปฏิบัติการใดๆ เพื่อให้อาคารหลังที่จะถูกซ่อมนั้น มิได้เป็นเพียงแค่ “สิ่งก่อสร้าง” หนึ่งของชุมชน หากแต่เป็น “ศูนย์รวมจิตใจ” และสามารถสร้างโอกาสอันดีงามให้แก่ชุมชนที่ได้ร่วมลงมือปฏิบัติงานร่วมกัน อย่างรู้สึกภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนกระทำและมีการสืบทอดขยายผล ไปสู่การสร้างงานอื่นๆ ในชุมชนต่อไป

โครงการนี้เริ่มต้นจากแนวคิดของชุมชนที่ต้องการ “ซ่อม” วิหารหลังเล็กๆ หลังหนึ่ง บนม่อนดอยของชุมชนปงสนุก ซึ่งเมื่อพูดถึงการ ซ่อม โดยปรกติสิ่งแรกที่คิดถึง คือ “งบประมาณ” ซึ่งเป็นสิ่งที่สวนทางกับแรงขับที่ต้องการซ่อม หากแต่สิ่งที่ถูกมองว่าเป็นอุปสรรคนี้ กลับเป็นส่วนที่ก่อให้เกิด “มิติแห่งการร่วมมือ” เกิดการประสานทำงานระหว่าง “คนใน” และ “คนนอก” ชุมชน มีการบูรณาการองค์ความรู้ระหว่างคณะสงฆ์ ผู้เฒ่าผู้แก่ เด็กรุ่นลูกหลาน ร่วมกับบุคลากรและนักศึกษาของสถาบันการศึกษา ได้แก่ ภาควิชาศิลปะไทย คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สาขาการจัดการ

มรดกทางสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โรงเรียนในจังหวัดลำปาง รวมถึงกลุ่มอาสาสมัครเพื่อสังคม เช่น กลุ่มล้านคำลำปาง จนก่อให้เกิดการรวมเรียกชื่อกลุ่มผู้ทำงานร่วมกิจกรรมต่างๆ ว่า “กลุ่มคนตัวเล็กกับการอนุรักษ์” ที่มีแนวทางการทำงานที่ได้ยึดติดเพียงการซ่อมแซมตัวอาคารเท่านั้น หากแต่มีการคิดคำนึงถึง “วิถีชีวิตและจิตวิญญาณแห่งชุมชน” ด้วย โดยเริ่มจากการรับฟังความต้องการ ร่วมกันทำกระบวนการศึกษา และการสร้างความเข้าใจร่วมกันในทุกภาคส่วน โดยเน้น “ความร่วมมือและการยอมรับจากชุมชน” เป็นแนวทางสำคัญที่ใช้กับการดำเนินการครั้งนี้

การทำงานเริ่มจากการทำความเข้าใจบริบทโดยรวมของอาคาร ศึกษา วิจัยประวัติศาสตร์เมือง วัด ชุมชน คุณค่าและความหมายทางศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมของอาคาร ผลจากการศึกษาพบว่า วิหารพระเจ้าพันองค์มีการออกแบบที่ผสมผสานระหว่างคติทางพุทธศาสนาและความเชื่อพื้นเมือง ที่รวมการทำนายทางโหราศาสตร์ล้านนาได้อย่างลงตัว วิหารที่มีอายุกว่า 120 ปีในเวลานั้น ได้รับการซ่อมครั้งใหญ่เมื่อ ปี 2500 และไม่มีการบูรณะวิหารครั้งใหญ่อีกเลย มีเพียงการทาสีทับกว่า 5 ชั้น และพบสาเหตุการเสื่อมสภาพของวิหาร 4 สาเหตุหลัก คือ

- การเสื่อมสภาพตามกาลเวลา จะเห็นได้จากสภาพเสาไม้ โครงสร้างและกลีบบัวประดับเสาที่สึกกร่อนเพราะถูกแดดฝนมาเป็นเวลานาน จนต้องมีการตัดโคนเสาแล้วเสริมด้วยคอนกรีตมาแล้วครั้งหนึ่ง
- การรั่วซึมของน้ำฝนเข้ามาในตัวอาคาร เกิดจากการเจาะช่องหน้าต่างระหว่างชั้นหลังคาทั้ง 4 ด้าน เอื้อต่อฝนที่สามารถสอดเข้าสู่ภายในอาคาร ทำให้โครงสร้างหลังคาและเพดานผุ



- ความชื้นจากใต้อาคาร ที่ไม่สามารถระบายผ่านพื้นซีเมนต์ที่ฉาบในยุคลังได้
- ปลวกกัดกินโครงสร้างหลังคาและเสาบางต้น ทำให้วิหารชำรุดทรุดโทรม แต่ก็ยังคงรูปร่างและความงดงามแทรกอยู่ในรูปทรงสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม แต่ทว่าอยู่ในภาวะการณ์ที่เศร้าหมองยิ่ง นอกจากนั้นเครื่องตกแต่งอาคารหลายส่วนชำรุด สูญหาย เช่น นาคทนต์ ฉัตรโลหะไม้เชิงชาย ดาวเพดาน ภาพเขียนสีในกรอบกระจก งานปูนปั้นที่ฐานซุกซี้ ล้วนต้องการการอนุรักษ์อย่างเร่งด่วนทั้งสิ้น ซึ่งในเวลานั้นสภาพกายภาพของวิหารชำรุดไปมากแล้ว หากปล่อยทิ้งไปก็คงจะต้องสูญเสียงานสถาปัตยกรรมชิ้นเอกอีกชิ้นหนึ่งของประเทศไทยไปในที่สุด

นอกจากนี้ สิ่งสำคัญอีกเรื่องคือ “ฝีมือช่าง” ที่ใช้ช่างผู้เชี่ยวชาญของภาคเหนือผสมผสานกับผู้ที่มิใช่เชื้อสายลำปาง เพื่อจะได้มีจิตวิญญาณของคนท้องถิ่นในงาน รวมถึงการสร้าง “สล่า” (ช่าง) รุ่นใหม่ที่ร่วมบูรณะในครั้งนี้เพื่อจะได้นำองค์ความรู้และประสบการณ์มาบูรณะวิหารหลังต่อไปในอนาคต

การสร้างอาคารใหม่นั้นเป็นสิ่งที่ง่าย แตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับการอนุรักษ์ กอปรกับวิหารพระเจ้าพันองค์แห่งนี้เป็นอาคารที่มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์ มีคุณค่าทางสังคมสูง จึงไม่สามารถทดแทนด้วยอาคารหลังใหม่ การที่ทางวัด คณะสงฆ์ และศรัทธาชาวบ้าน ภาคีรัฐ และเอกชนร่วมใจบูรณะอาคารครั้งนี้ ถือเป็นอีกจุดเริ่มต้นของแนวคิดการอนุรักษ์ร่วมกับภาคประชาชนในภาคเหนือ และโดดเด่นด้วยการบูรณาการศาสตร์หลายแขนง ทั้งศาสตร์เรื่องสถาปัตยกรรม ศิลปกรรม

จิตรกรรม ความเชื่อและศาสนา โบราณคดี วิทยาศาสตร์ การอนุรักษ์ การจัดการ กฎหมาย ศิลปะและหัตถกรรมพื้นบ้าน ทั้งนี้เพราะต้องการใช้วัสดุแบบดั้งเดิมที่พบ จึงมีการรื้อฟื้นงานช่างโบราณ เรื่องงานรัก ชาติ และปูนดำโบราณ อีกทั้งมีการพบศิลปะวัตถุ เช่น ภาพพระบรมเขียนเรื่องพระเวสสันดร พระพุทธรูปไม้ หีบธรรม จึงมีการจัดทำทะเบียนโบราณวัตถุศิลปะวัตถุ และการจัดทำพิพิธภัณฑ์ชุมชน กว่า 5 แห่งภายในวัด มีการสร้างการยอมรับทั้งในชุมชนเอง

ในส่วนของการขยายไปสู่ระดับประเทศและต่างประเทศ มีการส่งช่างไปช่วยบูรณะวิหารที่วัดลาหมื่น เมืองฮาย สิบสองปันนา ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน และการจัดอบรมพระภิกษุสงฆ์ในการจัดการศิลปะวัตถุในโครงการ UNESCO Museum-to-Museum Capacity Building เพื่อถวายเป็นความรู้แก่พระภิกษุสงฆ์ในการจัดทำพิพิธภัณฑ์ โดยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย Deakin, Victoria Heritage ประเทศออสเตรเลีย โดยการสนับสนุนของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา และขยายผลไปดำเนินการในอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง การจัดอบรมในจังหวัดเชียงใหม่ และนำความรู้ไปแลกเปลี่ยนยังเวทีนานาชาติหลายครั้ง ทั้งในประเทศไทย มาเลเซีย ญีปุ่น และได้เห็น รวมถึงการเขียนเป็นบทความตีพิมพ์ในเอกสารขององค์การ UNESCO ซึ่งล้วนแล้วแต่ช่วยสร้างความเข้าใจเรื่อง “การทำงานร่วมกับชุมชน” จนทำให้โครงการบูรณะวิหารพระเจ้าพันองค์และกลุ่มคนตัวเล็กกับการอนุรักษ์ ได้เข้ารับพระราชทานรางวัลการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์



Government Engagement

# การจัดการโซ่อุปทาน และโลจิสติกส์

## ในระบบสาธารณสุข:

### งานวิจัยสู่การประยุกต์ใช้และ วางนโยบายโดยภาครัฐ



รศ.ดร.ดวงพรรณ กริชชาญชัย

ผู้อำนวยการ

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการโซ่อุปทานสุขภาพ

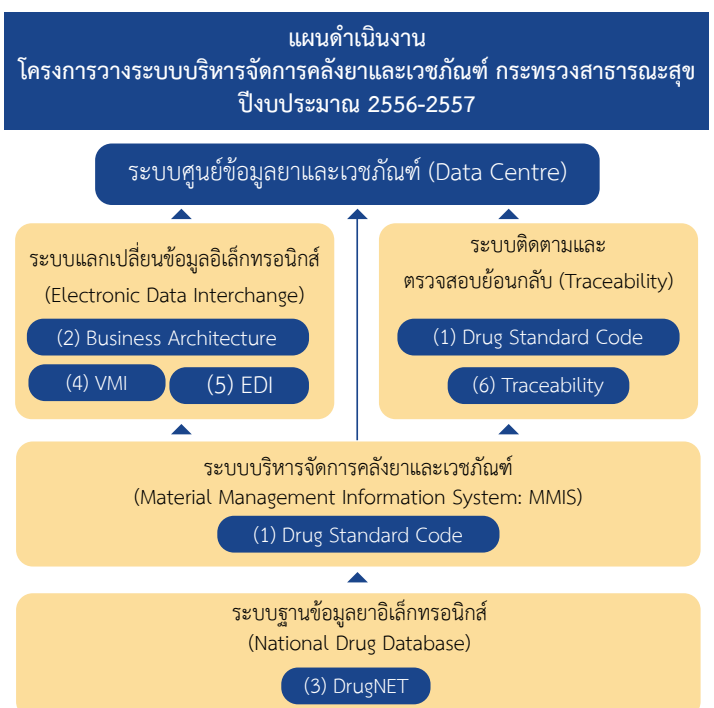
มหาวิทยาลัยมหิดล

ในธุรกิจอุตสาหกรรมที่ใกล้ตัวเรามากๆ เช่น ยาและโรงพยาบาล ยังไม่มีใครให้ความสำคัญกับการจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์เท่าใดนัก ทีมนักวิจัยด้านโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับทุนสนับสนุนจากโครงการมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ (National Research Universities: NRU) สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) และโครงการวิจัยมุ่งเป้า สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ตั้งแต่ปี 2553 ได้เห็นช่องว่างขององค์ความรู้ด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานสาธารณสุขไทย ซึ่งยังไม่มีการศึกษาลึกซึ้งอย่างแท้จริง

การ Implement โลจิสติกส์ในระบบสาธารณสุขของทีมวิจัย เริ่มต้นที่การทดลองใส่ระบบ VMI (Vendor Managed Inventory) เข้าไปที่โรงพยาบาล ผลที่ได้ไม่เป็นที่น่าพอใจเท่าที่ควรนัก เนื่องจากสารสนเทศที่วิ่งอยู่บน Supply Chain ที่ไม่มีมาตรฐานของตัวบ่งชี้ผลิตภัณฑ์ (Product Identification) และมาตรฐานการเชื่อมโยงข้อมูล (Data exchange) ส่งผลให้ Material Flow และ Information Flow ไหลอย่างไม่มีประสิทธิภาพ แสดงว่า ปัญหาเล็กๆ มีมากกว่าการจัดการปรับปรุงระบบ ทีมวิจัยวิเคราะห์สาเหตุเชิงลึกพบว่า ปัญหาเกิดจากโครงสร้างพื้นฐานทั้งด้านข้อมูลและโครงข่ายเชื่อมโยงของระบบในประเทศ

ความท้าทายของงานคือ การเริ่มสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นมาตรฐานเชื่อมโยงข้อมูลของทุกหน่วยงานใน Supply Chain โดยทุกหน่วยมีความเห็นว่า ข้อมูลและการเชื่อมโยงที่เป็นมาตรฐานเป็นสิ่งจำเป็น รวมทั้งการทำให้ยาทั้งประเทศถูกอ้างอิงถึงแบบ Unique และใช้รหัสร่วมกันในทุกหน่วยงานได้ และทำให้เกิดระบบตรวจสอบ

ย้อนกลับ (Traceability) หากแต่การทำงานนี้ใครจะเริ่มอะไรตรงไหนก่อน? บทบาทแต่ละหน่วยงานจะเป็นอย่างไร? คำถามข้างต้นทำให้เกิดการผลักดันสู่การวิจัยเชิงลึก โดยการผลักดันจากผู้ปฏิบัติการ นักวิจัยเริ่มยืนยันโจทย์โดยใช้วิธีการสร้างความต้องการจากผู้ใช้ จึงมีการลงนามความร่วมมือ (Sign MOU) ขึ้นระหว่างกลุ่มโรงพยาบาลและ Suppliers 14 หน่วยงาน เพื่อจะผลักดันเรื่องมาตรฐานข้อมูลยาและการพัฒนาฐานข้อมูลกลางของยา จากนั้น ได้มีพิธีลงนามความร่วมมือจัดตั้ง “โครงการศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการโซ่อุปทานสุขภาพ” (LogHealth) ระหว่าง สกว. และมหาวิทยาลัยมหิดล โดยจัดการแถลงข่าวเพื่อการผลักดันเรื่องนี้อย่างจริงจัง



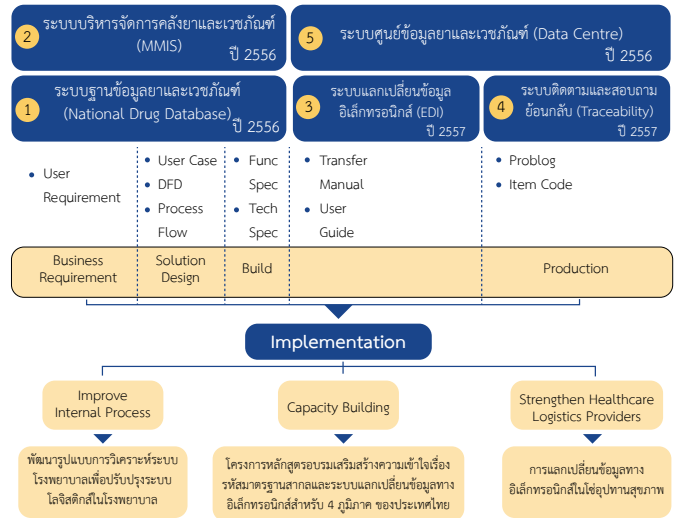


การรวมตัวของผู้ได้รับผลประโยชน์ในระดับปฏิบัติการ (Bottom Up) ประกอบกับกลไกการนำเสนอสู่ฝ่ายนโยบายของ วช. ไปถึงกระทรวงสาธารณสุข ส่งผลให้กระทรวงสาธารณสุขริเริ่มโครงการวางระบบบริหารจัดการคลังยาและเวชภัณฑ์ กระทรวงสาธารณสุข โดยในปีงบประมาณ 2556-2557 ได้นำผลวิจัยทั้งหมดเข้า Implement ตามแผน ซึ่งได้ใช้ผลวิจัยจากโครงการวิจัย 5 โครงการ คือ

- **ระบบฐานข้อมูลยาอิเล็กทรอนิกส์** ใช้ผลวิจัยจากโครงการพัฒนาฐานข้อมูลยาระดับชาติและระบบสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต เพื่อการเชื่อมโยงของข้อมูลในโซ่อุปทานสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพและยกระดับความปลอดภัยในการใช้ยาของประชาชน (วช. และ สกว., 2554) หรือโครงการ DrugNET
- **ระบบบริหารจัดการคลังยาและเวชภัณฑ์** ใช้ผลวิจัยจากโครงการรหัสยามาตรฐาน: รูปแบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลยาที่มีประสิทธิภาพในโซ่อุปทานสาธารณสุขเพื่อความปลอดภัยและสุขภาพที่ดีของผู้เข้ารับบริการสาธารณสุข (โครงการมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ สกอ., 2554) หรือโครงการ Drug Standard Code
- **ระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์** ใช้ผลวิจัยจากโครงการออกแบบสถาปัตยกรรมทางธุรกิจและการวัดสมรรถนะแบบบูรณาการสำหรับธุรกิจโรงพยาบาลในประเทศไทย (โครงการมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2554-2556) หรือโครงการ Business Architecture; โครงการการประยุกต์และพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานสำหรับโรงพยาบาลกรณีศึกษา, 2553-2554 หรือโครงการ VMI ; โครงการการพัฒนาการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ในโซ่อุปทานสุขภาพ (สกว., 2556) หรือโครงการ EDI
- **ระบบติดตามและสอบย้อนกลับ** ใช้ผลวิจัยจากโครงการ Drug Standard Code และโครงการการสอบกลับข้อมูลเพื่อการจัดการระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานยาอย่างมีประสิทธิภาพ (วช, 2556) หรือโครงการ Traceability

เมื่อส่งผลวิจัยไปแล้วนั้น ผู้คิดและวางแผนงานยังให้ความสำคัญถึงปลายทางด้วย โดยบทบาทของนักวิจัยในขั้นตอนนี้คือการให้ความช่วยเหลือในการสร้าง (Design-Control-Coach) โดยกลไกที่เกิดขึ้นทำให้บทบาทของนักวิจัยเปลี่ยนไปเป็น “คณะทำงาน” และให้คำปรึกษา นอกจากนั้น คือ การติดต่ออย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผลงานที่ออกมาสามารถอยู่ในบริบทของสถานการณ์ปัจจุบันได้ การสวมหมวกของผู้คิดและผู้ทำด้วยนั้นทำให้มองทั้งภาพรวม Supply Chain ที่มีผลกระทบระดับชาติ (Macro View) และด้านปฏิบัติการ

แผนดำเนินงาน  
โครงการวางระบบบริหารจัดการคลังยาและเวชภัณฑ์กระทรวงสาธารณสุข  
ปีงบประมาณ 2556-2557



เพื่อการปรับปรุงโลจิสติกส์ภายในองค์กรเอง (Operational View) ได้อย่างลึกซึ้ง Supply Chain และโลจิสติกส์ของทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ของข้อมูล) การปรับปรุงโลจิสติกส์ภายในองค์กร (Internal Process Improvement) การให้บริการโลจิสติกส์ (3PL/ 4PL) รวมถึงการสร้างกำลังคนด้านนี้เข้าไปในระบบ (Capacity Building) ได้ผนวกรวมกัน ส่งเสริมและสนับสนุนซึ่งกันและกัน และส่งผลต่อโครงการระดับปฏิบัติการที่จะเกิดขึ้นแต่ละด้าน

เมื่อทุกด้านผนึกกำลังและเรียกร่องการผลักดันโดยภาครัฐเพื่อกำหนดเป็นนโยบาย จะส่งผลให้ประเทศไทยสามารถเข้าสู่ Medical Logistics Hub และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สร้างโอกาสทางธุรกิจในระบบโลจิสติกส์สาธารณสุขอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามงานวิจัยลักษณะนี้ต้องการ “อุดมการณ์ในวิชาชีพ” และ “พลังที่มีในแต่ละบุคคล” อย่างมหาศาล





Industry Engagement



ดร.กนกทิมา ศิริจรະชัย

รองอธิการบดีฝ่ายพันธกิจสัมพันธ์กับองค์กรชุมชน  
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

# University Linkage

เมื่อภาคอุตสาหกรรมหรือสถานประกอบการต้องรับบัณฑิตไปเป็นพนักงานใหม่นั้น มักประสบปัญหาว่าบัณฑิตที่จบการศึกษาใหม่ไม่สามารถทำงานได้ทันที ขาดทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และการทำงานเป็นทีม สถานประกอบการต้องใช้ทั้งเวลาและทรัพยากรในการฝึกอบรมพนักงานเพิ่มเติม ในปี 2536 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมความพร้อมด้านการประกอบอาชีพ (Career Development) และการเข้าสู่ระบบการทำงานของบัณฑิต (Employability) ก่อนสำเร็จการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน อธิการบดีผู้ก่อตั้ง ศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสอาน<sup>1</sup> จึงได้นำระบบสหกิจศึกษามาใช้เป็นแห่งแรกของประเทศ และบัญญัติศัพท์คำว่า “สหกิจศึกษา” ขึ้น สหกิจศึกษาเป็นรูปแบบหนึ่งของการให้ประสบการณ์ตรงวิชาชีพ (Cooperative and Work-integrated Learning หรือ CWIE) แก่นักศึกษา โดยการส่งนักศึกษาไปปฏิบัติงานจริงเต็มเวลาไม่ต่ำกว่า 16 สัปดาห์ ณ สถานประกอบการ ก่อนจบการศึกษา มีการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาและการประเมินผลอย่างเป็นระบบ เป็นกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาการและเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาอาชีพให้แก่นักศึกษา ในการดำเนินงานสหกิจศึกษานี้ มทส. ได้เชิญผู้แทนจากภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าและผู้ทรงคุณวุฒิจากสถานประกอบการร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสหกิจศึกษา โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมในการผลิตบัณฑิตของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม การจัดสหกิจศึกษานั้นได้ประโยชน์ทั้ง 3 ฝ่าย คือ นักศึกษา มหาวิทยาลัยและสถานประกอบการ

## ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตรและหุ้นส่วน

กระบวนการก่อนส่งนักศึกษาไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา สถานประกอบการและมหาวิทยาลัยจะร่วมกันวางแผนการในการจัดสหกิจศึกษาเพื่อให้ได้ประโยชน์กันทั้งสองฝ่าย ได้แก่ การกำหนดจำนวนงาน/จำนวนนักศึกษา การกำหนดงานคุณภาพที่เป็นประโยชน์ต่อสถานประกอบการและเป็นงานที่ตรงกับสาขาวิชาชีพและการกำหนดผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ของนักศึกษา (Learning Outcomes) จากนั้นจะร่วมกันคัดเลือกนักศึกษาที่เหมาะสม นอกจากนี้ สถานประกอบการยังกำหนดให้พนักงานอย่างน้อย 1 คนทำหน้าที่เป็นหัวหน้างาน (Job Supervisor) หรือผู้นิเทศงาน เพื่อสอนงานและกำกับการทำงานของนักศึกษาตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ และยังจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการให้นักศึกษาตามความเหมาะสม

กระบวนการระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ทั้งอาจารย์นิเทศและผู้นิเทศงานจะร่วมมือกันในการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาในเรื่องทักษะการทำงานและการใช้ชีวิต เพื่อให้ นักศึกษาประสบความสำเร็จในการทำงานและบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้

กระบวนการหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ทั้งอาจารย์นิเทศและผู้นิเทศงานจะร่วมมือกันประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาและคุณลักษณะส่วนบุคคล เพื่อให้ นักศึกษาได้ทำการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) และหาแนวทางในการพัฒนาตนเองต่อไป นอกจากนี้ทั้งสถานประกอบการและมหาวิทยาลัยจะร่วมกันวางแผนและพัฒนาการจัดสหกิจศึกษาในภาค/ปีการศึกษาต่อไป

<sup>1</sup> วิจิตร ศรีสอาน และคณะ. 2552. ประมวลสาระชุดฝึกอบรมสหกิจศึกษา. สมาคมสหกิจศึกษาไทย.

<sup>2</sup> วีรพงษ์ พลนิกรกิจ และคณะ. 2556. ประมวลองค์ความรู้ด้านการวิจัยสหกิจศึกษา. ทุนวิจัยโดย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

<sup>3</sup> สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2556. แผนการดำเนินการส่งเสริมสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. พ.ศ. 2556-2558.

## เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

สหกิจศึกษาทำให้**บัณฑิต**มีความสามารถและทักษะในการทำงาน สามารถทำงานได้ทันทีหลังจบการศึกษา มีความก้าวหน้าในอาชีพ สามารถทำคุณประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสถานประกอบการ **คณาจารย์และสาขาวิชา**เองก็ได้รับประโยชน์ ได้ประสบการณ์ในการเข้าไปในโรงงานนักศึกษา ได้ศึกษาและดูงานในสถานประกอบการ ได้นำผลการประเมินและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานประกอบการไปปรับปรุงการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรและการจัดสหกิจศึกษา นอกจากนี้ยังมีโอกาสสร้างความร่วมมือด้านวิจัยและบริการวิชาการกับสถานประกอบการอีกด้วย **สถานประกอบการ**เองก็ได้รับประโยชน์ จากงานที่นักศึกษาปฏิบัติ ได้ใช้สหกิจศึกษาเป็นเครื่องมือในการคัดเลือกพนักงานใหม่ มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนในรายวิชาสหกิจศึกษา ถือเป็นความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นแบบอย่างที่ดี

## เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและเกิดผลงานวิชาการ

การจัดสหกิจศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการเป็นการเรียนรู้ร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมหาวิทยาลัยกำหนดให้นักศึกษาได้ทำโครงการวิจัยขนาดเล็กในสถานประกอบการ เพื่อแก้ปัญหาและปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน ทำให้นักศึกษา อาจารย์นิเทศและผู้นิเทศงานได้เรียนรู้ร่วมกัน ผลงานของนักศึกษา สหกิจศึกษาจำนวนหนึ่งมีคุณภาพถึงระดับเป็นนวัตกรรมและได้รับรางวัลสหกิจศึกษาดีเด่นทั้งระดับเครือข่ายพัฒนาสหกิจศึกษาและระดับชาติ ในงานวันสหกิจศึกษาไทย (วันที่ 6 มิถุนายนของทุกปี โดยมีการประกาศให้รางวัลผลงานสหกิจศึกษาดีเด่นในการจัดงานวันสหกิจศึกษาไทย ครั้งที่ 2 – 5 ในปี 2553 - 2556) นอกจากนี้ยังเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องการจัดสหกิจศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยและสถานประกอบการอย่างต่อเนื่องทำให้การจัดสหกิจศึกษามีพัฒนาการตลอดเวลาและยังขยายผลไปสู่ความร่วมมือต่อยอดอื่นๆ ในระหว่างปี 2536 – 2556 ยังมีคณาจารย์และเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาจำนวนหนึ่งได้ทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานสหกิจศึกษาทั้งในสถาบันการศึกษาและระดับชาติ โดยมีผลงานวิจัยด้านสหกิจศึกษาในประเทศไทยจำนวน 43 เรื่อง<sup>2</sup>

## เกิดผลกระทบต่อสังคมที่ประเมินได้

จากการวิจัยทั้งในระดับสถาบันการศึกษาและประเทศเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานสหกิจศึกษาพบว่า

### ผลกระทบต่อมหาวิทยาลัย

การผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถและทักษะในการทำงาน การนำผลการประเมินสหกิจศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอน การพัฒนาความร่วมมือกับสถานประกอบการ ในการจัดสหกิจศึกษาและความร่วมมืออื่นๆ

### ผลกระทบต่อสถานประกอบการ

สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการผลิตบัณฑิต มีผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์จากการนำผลงานของนักศึกษาไปใช้งานจริงและลดค่าใช้จ่ายของสถานประกอบการในการเตรียมคนเข้าทำงาน การใช้สหกิจศึกษาเป็นแนวทางในการคัดเลือกพนักงานใหม่ การมีความร่วมมือต่อยอดจากสหกิจศึกษา

### ผลกระทบต่อประเทศไทย

การทำให้บัณฑิตมีความสามารถและทักษะในการทำงาน เป็นบัณฑิตพึงประสงค์ของสถานประกอบการและมีศักยภาพในการแข่งขันของประเทศถือเป็นทุนมนุษย์ (Human Capital) ส่งผลดีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและประเทศไทย นอกจากนี้หลักสูตรสหกิจศึกษาของ มทส. ยังเป็นต้นแบบของมหาวิทยาลัยอื่นๆ มีการขยายผลการดำเนินงานสหกิจศึกษา จากการเริ่มต้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเพียงแห่งเดียวในปี 2536 พบว่า ปีการศึกษา 2554 มีมหาวิทยาลัยจำนวนถึง 108 แห่ง ที่จัดสหกิจศึกษา ถือเป็นการพัฒนาอุดมศึกษาอีกทางหนึ่ง





## ศ.บพ.ดร.นรินทร์ หิรัญสุทธิกุล

ผู้ช่วยอธิการบดีด้านนโยบายและยุทธศาสตร์  
ศาสตราจารย์ประจำภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม  
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

# พันธมิตรสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยกับ ต่างประเทศ

## Chulalongkorn University



## รศ.ดร.สรินยา เองพระพรหม

รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม  
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย ได้รับการสถาปนาเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2460 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2557) มหาวิทยาลัยจึงมีอายุครบ 97 ปี ปัจจุบันประกอบด้วย 19 คณะ 4 วิทยาลัย และ 12 สถาบันวิจัย มีจำนวนนิสิตทั้งสิ้นประมาณ 40,000 คน โดยเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ประมาณ 25,000 คน และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ประมาณ 15,000 คน มีจำนวนอาจารย์ทั้งสิ้น 2,800 คน และบุคลากรสายสนับสนุน ประมาณ 8,000 คน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้กำหนดวิสัยทัศน์ในแผนพัฒนามหาวิทยาลัยช่วงปี 2555 - 2570 ไว้ว่า "จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งความรู้และแหล่งอ้างอิงของแผ่นดิน เป็นผู้นำทางปัญญาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน" โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่

- เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับโลก
- เป็นองค์กรแห่งปัญญาที่มีความเป็นเลิศด้านการวิจัย
- ผลิตบัณฑิตที่เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของประเทศและของโลก
- เป็นมหาวิทยาลัยที่มีระบบการบริหารจัดการที่คล่องตัว กระชับ รวดเร็ว และมีเสถียรภาพทางการเงิน

- เป็นบ้านอันอบอุ่นของคนดีและเก่ง และมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม

เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทั้ง 5 ประการดังกล่าว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 6 ด้าน ได้แก่

ยุทธศาสตร์ "ก้าวไกล" "ยกย่อง" "คล่องตัว" "มั่นคง" "เกื้อกูล" "เป็นสุข" และเพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ "ก้าวไกล" เพื่อมุ่งสู่ ผลสัมฤทธิ์ที่ 1 คือการเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับโลก มหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญของการสร้างความผูกพันในระดับนานาชาติ (International engagement) โดยได้กำหนดเป้าประสงค์ให้ "จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นชุมชนวิชาการที่มีความเข้มแข็งด้านนานาชาติ" (Academic Community with Strong Engagement in Internationalization) และได้วางแผนจัดทำและดำเนินโครงการดังนี้

- โครงการเพิ่มอาจารย์/นักวิจัย/ชาวต่างประเทศ
- โครงการเพิ่มนิสิตชาวต่างประเทศ
- โครงการสนับสนุนการจัดกิจกรรมระดับนานาชาติ โดยผ่าน Chula Global Network

- โครงการภาษา สู่ประชาคมอาเซียน โดยผ่าน CU ASEAN Studies Center
- โครงการจัดประชาสัมพันธ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในต่างประเทศ โดยผ่านกลุ่มภารกิจสื่อสารนานาชาติ ศูนย์สื่อสารองค์กร
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Chula International Communication Center or CICC)
- โครงการส่งเสริมคณาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมของสมาคมวิชาชีพนานาชาติ

การดำเนินงานด้าน International engagement อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารงานวิจัยและเครือข่ายนานาชาติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Office of International Affairs and Global Network, Chulalongkorn University) โดยมีพันธกิจในการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์กับนานาชาติโดยมุ่งเน้นความร่วมมือกับนานาชาติในกิจกรรมต่างๆ การแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการทางวิชาการกับสถาบันในต่างประเทศ และการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนนานาชาติ เพื่อให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นช่องทางสู่เวทีแห่งความร่วมมือกันระหว่างสถาบันทางวิชาการในประเทศไทยกับนานาชาติ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่พัฒนาและเตรียมความพร้อมทางด้านวิชาการแก่บุคลากร และนิสิตทั้งในระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา ให้มีศักยภาพทางด้านวิชาการและการติดต่อสื่อสารในระดับสากลกับนานาชาติ

## การยอมรับในระดับนานาชาติ

- ผลการจัด 200 อันดับ มหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก (QS World University Ranking) ประจำปี 2013 โดยพิจารณาจาก (1) academic reputation (2) faculty student ratio (3) citations per faculty (4) employer reputation (5) proportion of international students และ (6) proportion of international faculty จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่ใน อันดับที่ 239
- ผลการจัด 200 อันดับ มหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก (QS World University Ranking) ประจำปี 2014 ในสาขาวิชาเฉพาะทาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับรวมทั้งสิ้น 12 สาขา จากทั้งหมด 30 สาขา ดังนี้



- **อันดับ 51-100 1 สาขา** ได้แก่ สาขาวิศวกรรมเคมี
- **อันดับ 101-150 7 สาขา** ได้แก่ สาขาวิศวกรรมโยธาและโครงสร้าง สาขาวิศวกรรมเครื่องกล สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาแพทยศาสตร์ สาขาเภสัชกรรมและเภสัชวิทยา สาขาเคมี และสาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
- **อันดับ 151-200 4 สาขา** ได้แก่ สาขาภาษาสมัยใหม่ สาขาการสื่อสารและการศึกษาสิ่งพิมพ์ สาขาวัสดุศาสตร์ และสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า

## ความร่วมมือกับนานาชาติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความร่วมมือกับสถาบันทางวิชาการในต่างประเทศอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด จนถึงปี 2556 มหาวิทยาลัยได้ทำข้อตกลงความร่วมมือทางด้านวิชาการกับสถาบันในต่างประเทศ 44 ประเทศ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 667 โครงการ โดยเป็นความร่วมมือในระดับมหาวิทยาลัย 386 โครงการ และในระดับคณะวิทยาลัยสถาบันวิจัย 281 โครงการ ประเทศที่มีความร่วมมือทางวิชาการกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ เยอรมัน และ สาธารณรัฐประชาชนจีน ความร่วมมือในระดับนานาชาติที่มีการลงนาม เช่น ความร่วมมือในภาพรวม โครงการแลกเปลี่ยนนิสิต โครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักวิจัย การให้ทุนวิจัย การทำวิจัยร่วมกัน การจัดตั้งสถาบัน/ศูนย์ร่วมกัน การเปิดหลักสูตรนานาชาติร่วมกันในลักษณะ joint degree หรือ double degree และการสร้างเครือข่ายนานาชาติร่วมกัน เป็นต้น นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังได้ดำเนินการจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับความเป็นนานาชาติ เช่น การก่อสร้าง อาคารจามจุรี 10 ซึ่งเป็นอาคารสูง 21 ชั้น เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ระดับนานาชาติ และจัดตั้ง ASEAN World Education Gateway ในอาคารดังกล่าว นอกจากนี้ยังได้ก่อสร้าง CU International Residence (I-House) บริเวณใกล้กับตลาดสามย่านเพื่อเป็นที่พักสำหรับนิสิต อาจารย์ และนักวิจัยต่างชาติ โดยประกอบด้วยห้องพักจำนวน 800 ห้อง ซึ่งขณะนี้ ได้เปิดให้บริการแล้ว



ดร.สีลากรณ์ บัวสาย

รองผู้อำนวยการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

# การสนับสนุนมหาวิทยาลัย

## เพื่อสังคมของแหล่งทุน

### กระแส University Community Engagement ในโลก

ในช่วง 5-6 ปีมานี้ ได้เกิดกระแสการขยับตัวในการปรับบทบาทของมหาวิทยาลัยทั่วโลก ดิฉันได้มีโอกาสไปประชุมร่วมกับเครือข่าย Asia Engage ซึ่งเป็นเครือข่ายมหาวิทยาลัยในเอเชียโดยเฉพาะในกลุ่มประเทศอาเซียน ในเดือนเมษายน 2556 แล้วถัดมาอีกไม่กี่เดือนก็ได้ไปดูงานของเครือข่าย Engagement Australia พร้อมๆ กับได้รับทราบว่า กระแสเดียวกันนี้กำลังขยายวงกว้างทั้งในยุโรปและอเมริกา เป็นกระแสของการปรับบทบาทของมหาวิทยาลัยในการตอบโจทย์ของสังคม ชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบมากขึ้นและเข้มข้นขึ้น

น่าสนใจว่าทำไมอยู่ๆ มหาวิทยาลัยใหญ่ๆ และมีชื่อเสียงในหลายประเทศลุกขึ้นพูดถึง community engagement หรือ public engagement เป็นเพราะแรงกดดันจากรัฐบาลให้มหาวิทยาลัยตอบโจทย์ของสังคมเมื่อประเทศและโลกต้องเผชิญกับภาวะวิกฤต เศรษฐกิจ วิกฤติธรรมชาติ วิกฤติทางการเมือง หรือเป็นเพราะมหาวิทยาลัยเองเห็นโอกาสใหม่และพื้นที่เล่นใหม่ที่จะสามารถสร้างความโดดเด่นและความเป็นเลิศของตน ท่ามกลางภาวะการแข่งขันที่รุนแรงระหว่างสถาบันการศึกษา

อันที่จริง มหาวิทยาลัยทุกแห่งล้วนมีประวัติศาสตร์ของการก่อตั้งและความสำเร็จในการรับใช้ประเทศและสังคมอยู่แล้วโดยธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นการผลิตกำลังคนให้มีคุณภาพสูงเพื่อไปทำงานในภาครัฐและภาคเอกชน การทำวิจัยเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือการให้บริการวิชาการแก่สังคม ถ้าเช่นนั้นการที่กระแสทั่วโลกขยับว่าทฤษฎี university community engagement นี้จะมีความหมายอย่างไรที่แตกต่างไปจากสิ่งที่มหาวิทยาลัยทำอยู่แล้ว

สำหรับมหาวิทยาลัยไทย ถ้าคิดว่าทำอยู่แล้วเป็นปกติ นี่เป็นแค่เหล่าเก่าในขบวนใหม่ ก็ไม่ต้องสนใจ Engagement Thailand แต่ถ้ามืดและเผื่อใจสงสัยว่า กระแสที่กำลังขับเคลื่อนกันไปทั่วโลกนี้อาจมีอะไรมากกว่าที่เราเคยคิดหรือจินตนาการ เราควรเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน



“หากมหาวิทยาลัยสนับสนุนให้หน่วยหรือศูนย์วิจัยเข้ามาร่วมงานในเชิงสถาบัน

จะทำให้หน่วย/ศูนย์นั้นสามารถพัฒนาฐานข้อมูล

และความเป็นผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญ (authority) ในเรื่องนั้นๆ ของพื้นที่ได้”

## มุมมองของแหล่งทุน

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในฐานะแหล่งทุนวิจัยของประเทศ มีมุมมองที่อาจจะแลกเปลี่ยนได้ว่า ความแตกต่างนี้คืออะไร

ที่ผ่านมา งานวิจัยที่ สกว. สนับสนุนก็ล้วนเพื่อประโยชน์ของประเทศ แถมยังมีกลุ่มงานโดยเฉพาะถึง 2 ฝ่ายขึ้นมาดูแลงานวิจัยเพื่อชุมชนและสังคม และงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นด้วย มีการให้ทุนสนับสนุนมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วประเทศตามความสนใจของนักวิจัยแต่ละสังกัดที่จะมารับทำงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาชุมชนท้องถิ่น อย่างไรก็ดี สกว. พบว่า เรา (หมายถึงประชาคมวิจัย ทั้งผู้ให้ทุน นักวิจัย และสถาบันต้นสังกัด) สามารถทำอะไรได้มากกว่านี้อีกมาก หากนักวิจัยได้รับการสนับสนุนเต็มที่จากสถาบันต้นสังกัด อันจะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์มากไม่เพียงต่อชุมชนในพื้นที่ แต่ยังมีผลต่อการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกในระยะยาวในเชิงสถาบัน ระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนในพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยนั้นตั้งอยู่ การลดช่องว่างระหว่างโลกของนักวิชาการกับนักปฏิบัติ รวมไปถึงการสร้างทฤษฎีทางวิชาการจากพื้นฐานของการปฏิบัติจริงในโลกของความเป็นจริง ซึ่งเป็นความท้าทายทางวิชาการอย่างยิ่ง

ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา สกว. ได้เริ่มทดลองการให้ทุนสนับสนุนเชิงสถาบันกับมหาวิทยาลัย แทนที่จะให้ทุนกับนักวิจัยเป็นรายคน โดยมีการทำความตกลงร่วมกับมหาวิทยาลัยว่า เราจะมาร่วมกันพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยให้เข้มแข็งและทำงานเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่ ผลลัพธ์ที่คาดหวังคือมีนักวิจัยจำนวนมากขึ้นที่มาสนใจงานวิจัยประเภทที่ต้องไปทำงานร่วมกับภาคีพัฒนาในพื้นที่ โจทย์วิจัยเป็นโจทย์ที่มีผู้ต้องการใช้งานจริงๆ มี

กระบวนการร่วมคิดร่วมทำ อันเป็นหลักประกันว่าเมื่องานวิจัยเสร็จแล้วจะไม่ต้องอยู่แต่บนหิ้ง เกิดพื้นที่ปฏิบัติการที่มหาวิทยาลัยสามารถนำไปเชื่อมโยงกับการจัดการเรียนการสอน เช่น ออกแบบหลักสูตรและกิจกรรมใหม่ๆ เพื่อการเรียนการสอนแบบ research based learning ให้กับนักศึกษาได้ ผลพลอยได้อีกประการคือ หากมหาวิทยาลัยสนับสนุนให้หน่วยหรือศูนย์วิจัยเข้ามาร่วมงานในเชิงสถาบัน จะทำให้หน่วย/ศูนย์นั้นสามารถพัฒนาฐานข้อมูลและความเป็นผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญ (authority) ในเรื่องนั้นๆ ของพื้นที่ได้ ซึ่งยากที่จะมีสถาบันอื่นมาแย่งความโดดเด่นนี้ไปได้ การทดลองของ สกว. ในเบื้องต้นกับ 7 มหาวิทยาลัยมีข้อค้นพบที่น่าสนใจมากมายว่าด้วยการพัฒนาระบบการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัย ซึ่งคงหาโอกาสหลังในการเล่าเฉพาะเรื่องนี้

ในปี 2557 สกว. จึงได้ร่วมกับเครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยของชาติ (คอบช.) ในอันที่จะให้การสนับสนุนทุนรูปแบบใหม่ คือ ทุนวิจัยเชิงสถาบัน (Institution grant) ซึ่งจะเริ่มประกาศทุนเร็วๆ นี้ ผู้ที่สนใจสามารถติดตามได้จากการประกาศทุนของ สกว. และ วช.

แต่ที่สำคัญกว่าคือ เมื่อรับทุนไปแล้วจะทำให้สำเร็จได้อย่างไร ตรงนี้ต้องการการจัดการความรู้เพื่อสร้างวงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เข้มข้น และมีรูปธรรมการทำงานจริง ปัญหาจริงมาแลกเปลี่ยน ดิฉันคิดว่านี่เป็นหนึ่งในสิ่งที่เครือข่าย Engagement Thailand จะทำให้กับมหาวิทยาลัยที่เป็นสมาชิก ดังนั้น มหาวิทยาลัยที่สนใจจะขอทุนวิจัยเชิงสถาบันหรือสนใจการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการงานวิจัยของสถาบันในแนวนี้ ควรสมัครเป็นสมาชิกของเครือข่าย

หวังว่าเราจะได้พบกันในเวทีของเครือข่าย

Engagement Thailand นะคะ

# ปฏิทินกิจกรรม

## พฤษภาคม 2557



- วันที่ 14-16 พฤษภาคม 2557  
การประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มศรีอยุธยา ครั้งที่ 4 หัวข้อ “การวิจัยท้องถิ่นมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน” และการประชุมวิชาการระดับชาติ “ราชนครินทร์วิชาการและวิจัย ครั้งที่ 7” ณ โรงแรมชลจันทร์ พัทยา รีสอร์ท จังหวัดชลบุรี
- วันที่ 15-16 พฤษภาคม 2557  
การประชุมวิชาการ “นวัตกรรมอุดมศึกษาในประชาคมโลก” ณ ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี
- วันที่ 16 พฤษภาคม 2557  
เวลา 13.30-16.30 น. งานเปิดตัว “เครือข่ายมหาวิทยาลัยเพื่อสังคม” ณ ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี

## มิถุนายน 2557



- วันที่ 30 มิถุนายน – 4 กรกฎาคม 2557  
หลักสูตร “นักวิชาการเพื่อสังคม” ณ โรงแรมปทุมวัน ปริ้นเซส

## กรกฎาคม 2557



- วันที่ 17-18 กรกฎาคม 2557  
การประชุมมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ครั้งที่ 8 หัวข้อ “บทบาทมหาวิทยาลัยเพื่อสังคม “ณ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี”
- วันที่ 19-26 กรกฎาคม 2557  
“2014 Engagement Australia Conference” and study visit to universities in Sydney ณ ประเทศออสเตรเลีย
- วันที่ 23-25 กรกฎาคม 2557  
การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 6 และการประชุมวิชาการนานาชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 5 หัวข้อ “เทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่อาเซียน” ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์หันตรา

## สิงหาคม 2557



- วันที่ 19-20 สิงหาคม 2557  
การประชุมวิชาการ “บทบาทมหาวิทยาลัยเพื่อรับใช้สังคม” ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- วันที่ 28-29 สิงหาคม 2557  
การประชุมวิชาการประจำปี Engagement Thailand ครั้งที่ 1 ณ จังหวัดเชียงใหม่

### คณะผู้จัดทำ

- ดร.เมยาวี เปรมภมลาเนตร
- นางสาวกมลพร อีร์กัลยานพันธ์ุ
- นางสาวพัชชา มาสมบุญณี



สำนักประสานงานชั่วคราว สถาบันคลังสมองของชาติ  
เลขที่ 539/2 อาคารมหานครซิมซ์ชั้น 22B ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400  
โทรศัพท์ 0 2640 0461 โทรสาร 0 2640 0465